

Üdítők — holszezonban Kitüntetések

Ez lehetne a mottója annak a versenynek, amelyet a közelmúltban a Csongrád Megyei Zöldért Vállalat szatymazi üditőital üzeme hirdette meg. Természetesen nem azért, hogy igyák, hanem, hogy jól eladják. Avagy fogalmazhatunk másképpen is született egy jó ötlet arra, hogy a meglehetősen szezonális üzem, az üditőpalackozó ősszel és télen s kongjon az ürességtől. Mindenki dolgozott ontották az üditőitalokat, a kereskedelem nekigyürkőzve árulta — mi meg vettük és ittuk. Pedig hát ősz volt, tél van, egyszerűen szezon utáni holt szezon. Ime a példa, hogy egy kis jószándékú nekibuzdulással, tisztességes árukinálattal kiérdült, a hűvös időben sem csak a cseresznye, törköly és másféle papramorgók alkalmas vidító hatására számítottunk.

A Zöldért üditőital értékesítési versenyében két fordulóban a tavalyi év végének

kétszer két hónapja alatt 12 millió kisüveg üditő talált gazdára. A versenyre — amelynek célja egyértelműen az volt, hogy a fogyasztók asztalára a holt szezonban is minél több üditőital kerüljön, — három kategóriában került sor. Tegnap délután Szatymazon az üditőüzemben rendezett ünnepségen Gyura Dezső üzemvezető értékelte az elmúlt évi termelés és verseny eredményeit, majd átadta a győzteseknek járó jutalmakat. A két forduló után az abszolút győztes az Éliker újszegedi 17-es ABC-je volt 72 ezer palackkal, a második időszak értékelése szerint az első kategória győztese a szegedi 76-os ABC, a második kategóriájé a szőregi 701-es ABC, a vendéglátóegységek és vállalatj büfék kategóriájában pedig a Kosuth laktanya büféje nyerte a versenyt.

No és végül is mindenütt a fogyasztók. Csak nehogy jövőre valaki pálinkaforgalmi vetélkedőt hirdessen...

I. Zs.

Az Elnöki Tanács Balogh Istvánnak, a Magyar Iparművészeti Főiskola egyetemi tanárának az alkalmazott grafika, elsősorban a politikai plakátművészetben elért eredményei elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából; és dr. Nagy Lajosnak, a József Attila Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának eredményes tudományos tevékenysége, oktató-nevelő munkája elismeréseként, 60. születésnapja alkalmából az Április Negyediké Erdemrend kitüntetését adományozta.

Dr. Brósz Róbertnek, az Eötvös Loránd Tudományegyetem állam- és jogtudományi kara tanszékvezető egyetemi tanárának több évtizedes, kimagasló oktató-nevelő tevékenysége elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a Munka Erdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta.

A kitüntetéseket pénteken Földiák Gábor művelődési miniszterhelyettes adta át.

Egy világban élünk

A rokkantak világa egy külön világ. A kívül álló aligha látja, aligha érezheti át e sajátos életmód ezernyi gondját, nehézségét — mondta nekem egy napi harcokba belefáradt, pedig irigylésre méltóan gazdag lelki-szellemi erővel megáldott mozgássérült férfi. Ezen — épkezláb embertársaim nevében is — szemlesütve és pironkodva elgondolkodtam. Külön világ? Hiszen a világ az egy, s arra hivatott, hogy válogatás nélkül nyújtson életteret valamennyiünknek. S hogy a véletlen vagy a sors nem egyformán kegyes mindannyiunkkal? Az ember attól is ember, hogy észével, szívével képes korrigálni az efféle igazságtalanságokat is: segít a rászorulókn. Méghozzá, magától értetődő természetességgel, anélkül, hogy a kegygyakorlás látszatát keltene. Ehhez azonban nélkülözhetetlen, hogy az egészséges, tenni könnyebben tudó ember képes legyen átérzeni, beleképzelni önmagát a betegségbe, annak következményeivel küszködő társa helyzetébe. Akár magánemberként, akár ügyfélként kerül kapcsolatba vele.

Miért írom le mindent? Mert hajlamosak vagyunk rá, hogy még mielőtt a legcsekélyebb erőfeszítést is kifejténénk egy-egy lépés megtétele előtt, elővesszük a mostanában mindig kéznél lévő varázsmondatot: „Nincs rá pénz.” Ne ámsuk magunkat: nem minden a pénzen múlik.

Csongrád megye lakosságának 3,5 százaléka rokkantnyugdíjas. A küszöbök, útpadkák, lépcsők mellett sok egyéb akadály is gátolja haladásukat. A hasznosság érzéséhez ragaszkodó, anyagiakkal megteremthető igényesebb életre vágyók igenis dolgozni akarnak. Ezt a természetes emberi öhajjt elismerve született meg 1983-ban egy új jogszabály, amely egyértelműen a munkáltató köteletségévé tette a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatását. S hogy a szándék ne csak pusztá szó maradjon, létrejöttek a rehabilitációs tevékenység irányítására, ellenőrzésére hivatott területi és helyi rehabilitációs bizottságok. Tapasztalataink? A munkahely általában arra törekszik, hogy csökkent munkaképességű dolgozója rokkantsági nyugdíjat kapjon, de ez a célja a legtöbb megbetegedett embernek is. Ha a munkaképesség csökkenése nem haladja meg az 50 százalékot, akkor azon igyekeznek, hogy — a rehabilitációs munkahely elfoglalása helyett — szociális ellátásban részesüljenek. Ha ezt sikerült elérniük, maguk keresnek valamilyen mellékjövödelmet biztosító munkát. Ez a törekvés az egyre nehezebb megélhetési viszonyok között még érthető is. De talál-e pénzt fialó elfoglaltságot az, aki képes hasznosítani magát, s a szándéka is megvan rá. Arra is van már jó példa, hogy néhány nagyobb vállalatnál „házon belül” kap könnyebb elfoglaltságot, akinek egészségi állapota

ezt indokolta teszi. S akinek ez nem sikerül?

A Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat az egyetlen a megyében, amely kifejezetten csökkent munkaképességű emberek foglalkoztatására hivatott. A mozgássérültek számára azonban ez az üzem nem nyújt elegendő és megfelelő munkát. (Az ott dolgozóknak csupán 7 százalékát teszik ki.) Szükség lenne tanácsai szociális foglalkoztatásra, ez azonban még nincs a megyében. A Mozgáskorlátozottak megyei Egyesülete már régen foglalkozik a gondlattal, hogy rehabilitációs munkahelyt hoz létre Szegeden. A társadalmi szervezetek, hivatalok segítőkész hozzáállásának köszönhetően úgy tűnik, sikerül a szavakban megfogalmazott szándékot tettekkel is igazolni.

A Bécsi körút 7. számú házban lévő, mintegy 80 négyzetméterű kitévő helyiséget már kiutalta a városi tanács lakás-gazdálkodási osztálya az egyesület részére. Ez azonban csak az első lépés, amelyet sok kell, hogy kövessen, amíg ott dolgozni tudnak a mozgássérültek. És itt jön a cikk elején említett, előrehaladáshoz nélkülözhetetlen jó szándék. A népfőnt Belváros IV/B. körzeti bizottsága vállalta, hogy a városi tanács és az IKV anyagi támogatásával, társadalmi munkában kényelmes munkahelyt varázsolnak a falak között. A MÁV rökusi gépalomása, az IKV, a Dégáz, a Démász szocialista brigád, a 600. szaknyugdíjintézet szakoktatói, tanulói is följajlották segítségüket. Az építési és költségvetési terv elkészítését a megyei beruházási vállalat Mucsi Lajosné vezette Vedres István szocialista brigádja vállalta, a műszaki vezetői teendőkre Kovács József, szőregi építész-technikus vállalkozott. Munka lesz bőven, s ha valaki vagy valamelyik intézmény, szocialista brigád indítást érez, arra, hogy kettezi munkával, netán pénzzel, vagy építőanyaggal hozzá járulni az oly szükséges munkahely létesítéséhez, keresse meg a körzeti népfőntitkárt, Nagy Bélát. (Tel.: 10-569.)

Hasznos és nemes a cél: 30–35 dolgozni vágyó, nyugdíjat nem kapó, így a jövedelemre rászoruló mozgássérült számára nyílik itt lehetőség, hogy könnyebb, ülő munkát végezzon. Munkaadóként is följajlották már segítségüket egyes vállalatok, szoba jöhet elfoglaltságként elektromos alkatrészek összeszerelése, csomagolás, címkézés, borítékolás, de számítógépes adatfeldolgozás, gépelés és fénymásolás is.

A rokkantak világa külön világ? Ha majd munkába járhatnak a Bécsi körútra a mozgássérültek, szép bizonyítéka lesz annak, mégsem élnek ők magukra hagyottan, elszigetelten...

Chikán Ágnes

Tavaszi munka - télen

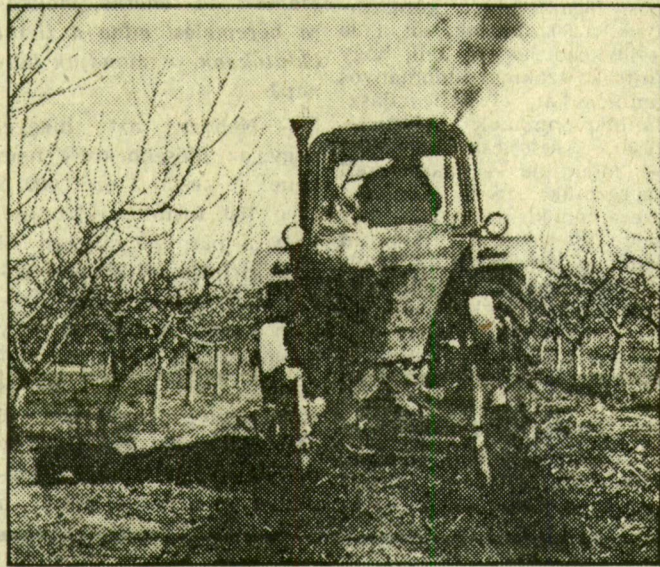
A természet nem a napot nézi. Ha januárban a zimankó helyett esős és napfényes napok váltják egymást, siet a növények biológiai órája. A mezőgazdasági szakembereknek a szépen fejlődő vetés és a duzzadó rügyek láttán támadt örömebe aggodalom is vegyül. Csak nehogy bójtje legyen a mostani kegyes időjárásnak, mert a téli nyugalomból kizökkent növényeket épp a hirtelen jött fagy tudná leginkább károsítani. Ha már szép az idő, munkára csalogat. A szőlőt, gyümölcsöt metszőknek is jobb kiskabátban s köpenyben hajlongani a vesszők és ágak között, mint meleg holmikban bugyolálva.

Balástyán a Rákóczi térszében a gépek fogyasztják a tavaszi munkákat. Szörjék a trágyát, szántanak a jól fölázott homokon, s a gyümölcsöszt a műtrágyaszórók járnak. A szép idő a község lakóit is korai közös munkára sarkallta. Társadalmi munkában építik az 5-ös úti menti gyalogjárdát. Csak győzze a térsz hordani a terprendezéshez szükséges homokot. A csatornamélyítést nem lehet elképzelni a szövetkezet markológépe nélkül.

A térsz területén több mint hatszáz tanyát laknak. A dűlőutak most könnyebben járhatók e magasabb fekvésű sovány homokos részekben mint nyáron, amikor bizony hamar kiszárad, s belevág a keréknyom. Errefelé nem mondják meg, hogy elég már a csapadékból, a homok szomszjasz is szára a régen várt vizet. Ha telifödött volna a föld, akkor a semlyéket már ellepte volna a talajvíz. Egyelőre még száraz. Igaz, a talaj felső és alsó nedvessége már találkozott, de elbirna még egy csapadékos tavaszt is. Szépen zöldell a gabona a hatalmas táblákon. Az 1800 hektáros szántóterületből itt fele a kalászos. A kukorica errefelé szinte már csak a takarmányboltból ismerős nem hoz akkora termést, hogy megérné, vetni. Burgonya és dinnye való az itteni földbe no meg a szőlő és a gyümölcsös.

A régi időkben is ebből éltek errefelé, a tanyák környékén még most is száz hektárnyi a szőrvány szőlő és gyümölcsös. A házak mellett szinte mindenütt föláváz vagy kész sátor. A korai burgonya, paprika, földieper, karfiol és káposzta a Bosnyák tér piac választékát bővíti. Mondhatnánk úgy is, hogy piacos időszakban egy határozatképes közgyűlést ott könnyebb lenne megtartani mint Balástyán...

A régi időkben is ebből éltek errefelé, a tanyák környékén még most is száz hektárnyi a szőrvány szőlő és gyümölcsös. A házak mellett szinte mindenütt föláváz vagy kész sátor. A korai burgonya, paprika, földieper, karfiol és káposzta a Bosnyák tér piac választékát bővíti. Mondhatnánk úgy is, hogy piacos időszakban egy határozatképes közgyűlést ott könnyebb lenne megtartani mint Balástyán...

Lazar Mihály felvétele

Az őszi barackosban a talaj mélyébe juttatják a komplex műtrágyát.

Az emberek munkával töltik a szabadidejüket, a háztáji a bevált mellékes. A térszben is látják ezt, csak a mezőgazdasági alaptevékenységgel foglalkoznak, hisz ipári termeléshez nem kerülne ki innen a munkaerő. A sertéstartásról sem mondanak le könnyen az itteniek. Tavaly ugyanannyi hízólt adtak le a húspárnak mint korábban. Most viszont kevesebb hízóra szerződtek s ez aggasztó lehetne. A másik látszat meg épp az aggodás ellen szól, hisz sokan tartanak anyakócot, s a szaporulatra könnyen akad vevő. Ha valaki megvette, majd csak meghizlalja.

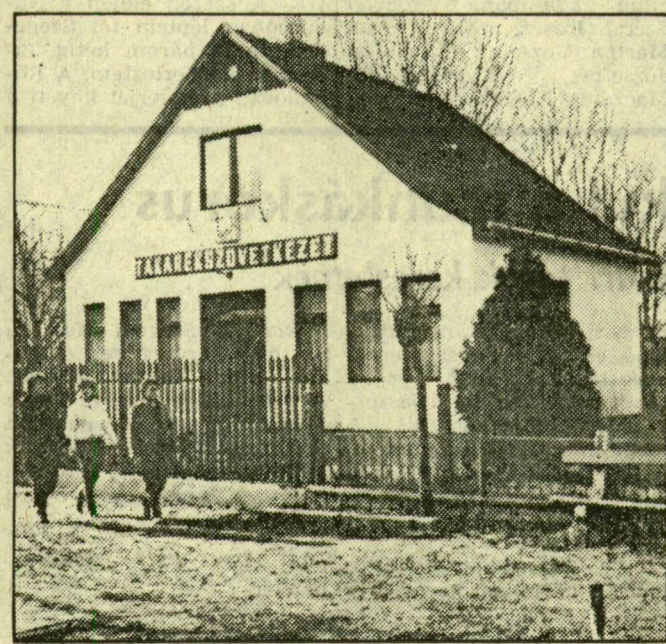
A közsében nemcsak a szabadpiacra alapoznak, a fokozatosan termőre forduló száz hektárnyi őszi barack, meggy és szilva ültetvény természetére vevő a konzerv-

gyár. A 48 hektárnyi szőlő állapota igen leromlott a múlt télen, az idén 14 hektárt kitelepitenek belőle. Ebben az ötéves tervben minden évben tíz hektáron telepítenek szőlőt, ennyire futja az erejükből. A hektáronkénti 260–280 ezer forintos költség nagyobbik részét a gazdálkodás eredményének kell fedeznie. Az itteni viszonyok között tisztes nyereséget hozott az 1985-ös év, a korábbi öt-millióval szemben 7 millió forintot. Távlatokban víztározó öntözést is szeretnék meghonosítani errefelé. A biztonságos termeléshez akad még tennivaló, de a megalapozott fejlesztések révén remélhetően évről évre kevesebb.

T. Sz. I.

Bank Bakson

A Kistelek és Vidéke Takarékszövetkezet Bakson épített új üzletházat, amelyet tegnap, pénteken délután adtak át. Ez ideig bérelt épületben szolgáltatott a pénzügyi, hétfőtől viszont a saját erőből, a lakosok társadalmi munkájával készült bankban fogadhatják az ügyfeleket. A betétgyűjtésen és a kölcsönfolyósításon kívül még húszféle pénzügyi tevékenységgel szolgálják a község lakóit. A takarékszövetkezet éves forgalma 108 millió forint.

Magánlakás '86

Fokozott érdeklődés kíséri napjainkban a magánérős lakásépítést. Ha figyelembe vesszük azt, hogy jelenleg a Szegeden felépülő lakások több mint háromnegyed része ebben a formában készül el, mindjárt kitűnik, hogy egyre nagyobb felelősség hárul az építetőre, a kivitelezőre, a kivitelezőre egyaránt. Hiszen egyáltalán nem közömbös, hogy az építetők — sokszor izléstelen — versengése, a kivágóság dönti-e el egy-egy utca, ház, sor arculatának alakulását, vagy a környezetbe jól illő, harmonikusan

belesimuló, külsejében is változatos, jó térkihasználású épületek megtervezett együttese jellemzik-e utcáinkat.

A magánlakás-építés nem egy-egy építető magánügye. Ahhoz, hogy korszerű, izlésszerű épületek nőjenek ki a földből, ma már elengedhetetlen, hogy a folyamat minden résztvevője — megrendelő, tervező, kivitelező — együtt gondolkodjon, közös nyelven tudjon beszélni. Ezt felismerve rendezik meg a November 7. Művelődési Házban január 28. és február 1. között a Magánlakás '86 kiállítást és építészeti

Tájékoztató és kiállítás

olyan fontos. Ezért nem is elégednek meg a jó példák pusztá bemutatásával, hanem előadás-sorozattal, vetítésekkel, tájékoztatókkal, fórumokkal és folyamatos információs szolgálattal igyekeznek tájékoztatni az építési szándékozókat és az érdeklődőket. Január 28-án, kedden délután a telexvásárlás és a hitel feltételeiről kaphatnak tájékoztatást az érdeklődők. „Tervezzünk együtt!” címmel szerdán délután, „Téglá vagy panel?” mottóval pedig csütörtökön várják az érdeklődőket. A Lakáskultúra című folyóirat estjére pénteken kerül sor. (A rendezvénysorozat további programjairól és a részletes kezdeti időpontokról lapunkban később tájékoztatjuk olvasóinkat.)

A közreműködő vállalatok, intézmények: a városi tanács építési és közlekedési osztálya, a Szegedi Tervező Szövetkezet, az OTP Csongrád Megyei Igazgatósága, a Délterv, a Csomiterv, a Déntunk majd a kiállításon, de lép, a Csongrád Megyei Építőipari Vállalat, a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat, a Lakáskultúra című klub „minigalériájában” belesimuló, külsejében is változatos, jó térkihasználású épületek megtervezett együttese jellemzik-e utcáinkat. A magánlakás-építés nem egy-egy építető magánügye. Ahhoz, hogy korszerű, izlésszerű épületek nőjenek ki a földből, ma már elengedhetetlen, hogy a folyamat minden résztvevője — megrendelő, tervező, kivitelező — együtt gondolkodjon, közös nyelven tudjon beszélni. Ezt felismerve rendezik meg a November 7. Művelődési Házban január 28. és február 1. között a Magánlakás '86 kiállítást és építészeti

A közreműködő vállalatok, intézmények: a városi tanács építési és közlekedési osztálya, a Szegedi Tervező Szövetkezet, az OTP Csongrád Megyei Igazgatósága, a Délterv, a Csomiterv, a Déntunk majd a kiállításon, de lép, a Csongrád Megyei Építőipari Vállalat, a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat, a Lakáskultúra című klub „minigalériájában” belesimuló, külsejében is változatos, jó térkihasználású épületek megtervezett együttese jellemzik-e utcáinkat. A magánlakás-építés nem egy-egy építető magánügye. Ahhoz, hogy korszerű, izlésszerű épületek nőjenek ki a földből, ma már elengedhetetlen, hogy a folyamat minden résztvevője — megrendelő, tervező, kivitelező — együtt gondolkodjon, közös nyelven tudjon beszélni. Ezt felismerve rendezik meg a November 7. Művelődési Házban január 28. és február 1. között a Magánlakás '86 kiállítást és építészeti

R. G.